

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
В. No	753-18-19
Дата	08.11.2017 г.

09.18
[Signature]

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2018 г., № 702-01-38, внесен от Министерски съвет на 30 октомври 2017 г.

На свое редовно заседание, проведено на 1 ноември 2017 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа законопроект за държавния бюджет на Република България за 2018 г., № 702-01-38, внесен от Министерски съвет на 30 октомври 2017 г. Законопроектът беше представен от г-жа **Маринела Петрова** - заместник-министър на финансите. Експертно становище по законопроекта направиха г-жа **Мануела Милошева** - директор на дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите, г-н **Иван Иванов** директор на дирекция "Централно координационно звено" в Администрацията на Министерски съвет и г-жа **Милена Пеневска** – държавен експерт в същата дирекция. На заседанието присъстваха и представители от Министерството за българското председателство на Съвета на ЕС 2018 г.: г-жа **Таня Милева** - началник на политическия кабинет, г-жа **Сийя Николаева** - главен секретар, г-жа **Марияна Китова** - главен счетоводител.

I. Законопроектът за държавен бюджет на Република България за 2018 г., който е придружен от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (СБП) за периода 2018-2020 г. предвижда следните параметри по консолидираната фискална програма (КФП):

- **Приходи, помощи и дарения: 38 223,9 млн. лв. (36,2% от brutния вътрешен продукт (БВП));**
- **Разходи (вкл. вноска в бюджета на ЕС): 39 323,9 млн. лв. (37,2% от БВП);**
- **Дефицит: 1 100,0 млн. лв. (1,0% от БВП).**

Прогнозният **БВП** по текущи цени за 2018 г. възлиза на **105 609 млн.лв.**, като реалният икономически растеж се очаква да бъде **3,9%**.

През 2018 г. се планира поемането на нов вътрешен държавен дълг под формата на Държавни ценни книжа (ДЦК) в размер до 1,0 млрд. лв. за частично покриване на предстоящите погашения по дълга на обща стойност от 1,6 млрд. лв., в т.ч. 1,2 млрд. лв. падежи на държавни ценни книжа на вътрешния пазар и 0,4 млрд. лв. погашения по външни държавни заеми. Останалата част от 0,6 млрд. лв. ще бъде покрита със средства, спестени от осигуреното финансиране на планирания дефицит за 2017 г. поради очакванията за балансирано бюджетно салдо към края на 2017 г.

В допълнение към финансирането с ДЦК през 2018 г. са предвидени усвоявания на средства по вече договорени държавни заеми, общо в размер на 250,0 млн. евро (500 млн. лв.), в т.ч. 150,0 млн. евро по Финансов договор между Република България и Европейската инвестиционна банка (България съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014-2020 г. Структурен програмен заем /СПЗ/) и 100,0 млн. евро по Рамково споразумение за заем между Банката за развитие на Съвета на Европа и Република България, механизъм за съфинансиране на проекти, изпълнявани със средства от ЕС по оперативните програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020 г. По държавните инвестиционни заеми (ДИЗ) също се очаква отрицателно нетно финансиране, формирано от постъпления в размер на 33,2 млн. лв. и планирани в съответствие с амортизационните схеми на заемите погашения от 175,2 млн. лв.

Следва да се отбележи, че в съответствие с Европейския Семестър Министерският съвет продължава добрата практика да внася проекта на Закон за държавния бюджет в Народното събрание до края на месец октомври. Това от своя страна създава необходимите предпоставки за синхронизиране на националната бюджетна процедура с европейската рамка за засилена предварителна координация на икономическите политики.

С оглед спецификата на своята дейност, КЕВКЕФ разглежда параметрите на проекта за държавен бюджет за 2018 г., касаещи **вноската на Република България в Бюджета на Европейския съюз за 2018 г.**, както и планираните приходи и разходи по линия на средствата от ЕС.

II. Вноска на Република България в Бюджета на Европейския съюз за 2018 г.

Основният финансов ангажимент на страната ни във връзка с членството в Европейския съюз се изразява в националната вноска в бюджета на ЕС. **За 2018 г. тя се предвижда да бъде 1 133,9 млн. лв.** Тази прогноза е изготвена въз основа на новото Решение на Съвета относно системата на собствени ресурси на ЕС (2014/335/ЕС, Евратом), което влезе в сила, след като бе прието от всички държави членки.

По отношение на вноската следва да се вземат предвид и следните обстоятелства:

- В процеса на изпълнението на бюджета на ЕС е възможно да се наложи промяна в размера (увеличение или намаление) на вноската на България поради въздействието на следните фактори: възникналите допълнителни или непредвидени нужди от средства по бюджета на ЕС при изпълнение на разходните политики; промяна в размера на другите приходи на ЕС (извън собствените ресурси); промяна в размера на събраните традиционни собствени ресурси от всички държави-членки; периодични актуализации на данните за предишни години за хармонизираната ДДС-база и за брутният национален доход на държавите-членки с оглед постигане на по-голяма точност при изчислението на вноските им и др.

- Представената прогноза е направена при допускането, че Обединеното кралство ще бъде пълноправен член на ЕС през целия период 2018-2020 г. или в случай на фактическо оттегляне от Съюза ще продължи да плаща полагащите му се вноски в бюджета на ЕС в съответствие с действащото законодателство и поетите правни ангажименти по време на членството му. В тази връзка прогнозата се основава на допускането, че няма да има промени нито в разходната, нито в приходната страна на бюджета на ЕС в тази връзка. Причина за това е фактът, че към настоящия момент не са приключили преговорите по оттеглянето на Обединеното кралство и не са ясни резултатите от споразумението за напускане на ЕС, което следва да се сключи съгласно чл. 50 на Договора за ЕС.

III. Планирани приходи и разходи по линия на средствата от ЕС за 2017 г.

Предвижда се **съвкупният размер на приходите, помощите и даренията по линия на средствата от ЕС за 2018 г. да бъдат 2 327,5 млн. лв. или 2,2% от прогнозния БВП.** Те включват сметки за средства от ЕС на Национален фонд, ДФ „Земеделие“ и други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС. Прогнозните **съвкупни разходи за 2018 г. по европейски програми и проекти възлизат на 4 224,4 млн. лв. или 4% от БВП, в т.ч.: 2 881,8 млн. лв. европейски средства (2,7% от БВП) и 1 342,7млн. лв. национално съфинансиране (1,3% от БВП).**

Национален фонд

При планиране на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз са взети под внимание новите правила за програмен период 2014-2020 г., етапът на изпълнение на всяка една от програмите, особеностите на подпомаганите сектори, както и характерът и сроковете за реализация на отделните проекти. Анализирани са опитът от стартирането на програмен период 2007-2013 г. и направените изводи са отчетени при изготвянето на настоящите прогнози.

В тази връзка **съвкупните приходи на Национален фонд по сметката за средства от ЕС за 2018 г. се предвижда да са в размер на 1 460,4 млн. лв. (1,4% от БВП), а съвкупните разходи – 2 672,5 млн. лв. (2,5% от БВП).**

Планираните приходи за периода 2018-2020 г. по оперативните програми, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз, включват определения индикативен размер на разходите, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК през този период.

Прогнозните приходи са изчислени като са взети под внимание следните особености:

- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през последните два месеца на предходната година. Съгласно правилата на ЕК само заявленията за плащане, които държавата-членка изпраща до 31 октомври гарантирано ще бъдат възстановени в рамките на годината, в която са изпратени. Поради тази причина всички заявления за плащане, които се очаква да бъдат изпратени след тази дата, са планирани за получаване през следващата година;
- 90% от размера на разходите по оперативни програми, съответстващи на европейското съфинансиране, извършени през първите десет месеца на настоящата година;
- до 10% от размера на сертифицираните разходи през предходната счетоводна година, които се очаква да бъдат възстановени от ЕК при годишното уравниване на сметките;
- предварителното годишно финансиране, което се очаква да получи/възстанови България след годишното уравниване на сметките.

По отношение на очакваните приходи временното задържане на възстановяване на средства от ЕК по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ ще доведе до значително изместване във времето на периода на възстановяване на разходите, които ще бъдат сертифицирани едва след отстраняване на пропуските в системите за управление и контрол на оперативната програма.

Държавен фонд „Земеделие“

Съвкупните приходи на ДФ „Земеделие“ по сметката за средства от ЕС за 2018 г. се предвижда да са в размер на **582,6 млн. лв. (0,6% от БВП)**, а съвкупните разходи – **1 040,8 млн. лв. (1,0% от БВП)**.

Обща селскостопанска политика

По линия на **първия стълб на ОСП** ще се изплащат средства за подпомагане на земеделските стопани по обвързани и необвързани с производството схеми за директни плащания и за пазарна подкрепа. По схемата за единно плащане на площ през 2018 г. се предвижда да бъдат усвоени **1 551,4 млн. лв.** – директни плащания на земеделски стопани – плащания за сметка на ЕС.

По линия на **втория стълб на ОСП** ще се изплащат средствата за развитие на селските райони за 2018 г. – **1 177,6 млн. лв.**, от които **967,2 млн. лв.** са средства от ЕС и **210,4 млн. лв.** национално съфинансиране.

Обща рибарска политика

Средствата, които страната ни предвижда да усвоява по програмите на ЕС и да изплаща за Общата рибарска политика за 2018 г., са **38,3 млн. лв.**, от които **29,6 млн.**

лв. са средства от ЕС и 8,7 млн. лв. национално съфинансиране и авансови плащания.

Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от ЕС

С актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. са разчетени приходи, разходи и съответното съфинансиране от държавния бюджет по други сметки за средства от Европейския съюз и средства по международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз. Разчетите са изготвени на база предложенията на първостепенните разпоредители с бюджет за очакваните приходи и разходи, включително и за съфинансирането им, по различните международни програми, проекти и договори, като например: Европейски фонд „Вътрешна сигурност“, Европейски фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Българо-швейцарска програма за сътрудничество, Програма „Развитие на бизнеса, иновациите и МСП“, Програма „Фискалис 2020“, Програма „Митници 2020“, Програма „Национална франкофонска инициатива (2015-2018)“, Проект „Регионално сътрудничество за управление на границите-България, Гърция и Турция“, Програма „Еразъм+“, Програма „HERCULES“ и други проекти в областта на националната защита, Седма рамкова програма; Програма за фонд „Солидарност“, Програма „Борба с екзотичните болести в България“ и многогодишни програми за ликвидиране, контрол и надзор на болестите по животните и на зоонозите в България, различните програми за трансгранично и междурегионално сътрудничество, различните проекти по Механизма за Свързана Европа и др. **За 2018 г. планираните приходи по тях възлизат на 284,6 млн. лв., а разходите – на 511,2 млн. лв.**

В последвалата дискусия г-н **Вигенин** отправи въпрос към вносителите относно това дали са предвидени в бюджета рисковете свързани с европейските средства по отношение на загуба на средства и евентуални финансови корекции. Г-жа **Маринела Петрова** увери, че такъв тип рискове са предвидени и евентуални загуби на средства ще бъдат възстановени от бюджета на съответното ведомство отговарящо за дадената програма. Г-н **Иван Иванов** поясни, че са предвидени достатъчно средства, които да гарантират, че страната ни ще осигури необходимия национален принос по европейските програми. Г-жа **Ивелина Василева** поиска информация кога се очаква окончателно потвърждение от Европейската комисия (ЕК) за изпълнението на Програмен период 2007-2013 г. и дали се очакват допълнителни постъпления или всички разплащания от Комисията към държавата са приключили, също така тя постави въпрос към г-н **Иванов** по отношение на управлението на риска при евентуално освобождаване на средства дали се предвижда пренасочването им от една програма в друга. Г-жа **Милошева** отговори, че към момента няма нито една приключила и затворена от ЕК оперативна програма от изминалия програмен период за нито една от държавите-членки, тя поясни, че все още има нефункциониращи проекти, а за да бъде изплатен балансът на страната ни всички проекти следва да функционират. В отговор на въпроса на г-жа **Василева**, г-н **Иванов** информира, че се предвиждат и варианти за прехвърляне на средства от една програма в друга, но това изисква повече време и се предполага, че такъв вариант трябва да стартира по - рано от другите възможни хипотези. Г-н **Иванов** поясни, че такъв тип мярка, ако е

придружена с логична обосновка би могла да бъде подкрепена от ЕК, но мерките, които следва да бъдат прехвърлени не трябва да са коренно различни една от друга.

В резултат на проведеното след дискусията гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (с 2 гласа „за” и 5 гласа „въздържал се”) предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за държавния бюджет на Република България за 2018 г., № 702-01-38, внесен от Министерски съвет на 30 октомври 2017 г.

КРИСТИАН ВИГЕНИН

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ**